

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 13. VIII aastakäik

1. juulil 1933

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45 Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid: Igal äripäeval 12—2 p. l.	1/1 lhk. . .	kr. 30.00
Poolaastas . . .	” 1.50		1/2 ” . . .	” 16.50
Välismaale . . .	” 5.00		1/4 ” . . .	” 10.00
Poolaastas . . .	” 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel	

SISU: Ülevaade Eesti majanduslikust seisukorrast 1932. a. Eesti-Ungari kaubavahe-
tuse võimalusi Kaubandus-tööstuskoda üldkoosolek 26. juunil 1933. a. Laevan-
duse asjatundjate tasunormid. Kaubandus-tööstuskoda nõukogu koosolekult. Kaubandus-
tööstuskoda teateid. Äride register. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid.
Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Ülevaade Eesti majanduslikust seisukorrast 1932. a.

K.-t.-koja esimehe J. Puhki kõne koja peakoosolekul

26. juunil 1933. a.

Öeldes avasõna maailma majanduse kon-
verentsil lausus Inglise kuningas muuseas, et selle
suurima maailma konverentsi kokkutulek toimub
erakordselt rasketes majanduslikes ning poliiti-
listes tingimustes.

Sama kurba tõe võiks konstateerida iga kong-
ressi ja konverentsi kokkuastumisel meie päevil.

Viimased aastad on olnud tööstusele, kauban-
dusele ja põllumajandusele tööpoolest Hiibi-
aastaiks.

Kõik, mis me ütlesime majanduselu nähtuste
kohta neljal viimasel K.-t.-koja täiskoosolekul, on
üldjoontes maksev ka tänapäev.

Maailma majanduskriis ei ole mitte möödu-
nud ega pehmenenud, kuigi vahete-vahel arvati
selleks mõningaid tunnismärke silma paistvat.

Võrreldes möödunud aastat tunamullusega
näeme, et kriis kõigil aladel süvenes. Seda mitte
üksnes meil, vaid ülemaailmses ulatuses.

Töötute arv kõigis riikides kasvanud, kau-
banduslik läbikäik lüüdnud tagasi ja põlluma-
janduse raskused süvenenud.

Kuidas K.-t.-koda sel raskel ajal oma ülesan-
dega sai hakkama, mis ta oma seljataga seisvate
ringkondade huvides on suutnud korda saata, selle
kohta — s. t. kogu möödunud aasta tegevuse ko-
hta — on koja juhatus annud võimalust mööda ük-

sikasjalise ning selge ülevaate viimases koja
„Teatajas“.

Sealt leiame ka hinnangu möödunud aasta
seadusandlusele, niipalju kui see puudutab meie
majanduselu õiguslike aluste ümberkorraldamist.

Et riigivõim just möödunud aastal näitas üles
erilist agarust oma sundnormide pealesurumisel
majanduselule, see on üldiselt teada.

Koja juhatusel oli palju tegemist, et valitsuse
määrusi, mis osutusid tihtilugu väga painduma-
tuiks ja eluvõõraiks, parandada ja muuta elule
vastuvõetavamaiks.

Kojal õnnestus teha hulki korrektsiive ja üht-
lasi hoida ära mitmeid suuremaid väärsamme, mis
muidu oleksid leidnud aset.

Kahjuks on aga hulki koja näpunäiteid „kõr-
gemal pool“ jäetud tahele panemata. On talitatud
sageli sootu teisiti kui koda seda pidas majandus-
likult õigeks.

Mis puutub tulevikku, siis ei tarvitse sugugi
alla prohveta, et üldjoontes seda ette näha, mis
meil majanduslikel aladel on ootamas. Seisukord
on endiselt tüme ning ähvardav. Vaadeldes ei-
nult möödunud aasta majanduselu: sealt selgub,
missugune on arenemise tendents ja kuhu poole
tüürime. Kõikjal valitseb turgude surutis ja hin-
dade langus. Sellele seltsib veel ebastabiilsus ra-

handuses. Mitmed mõõduandvad maad piüavad hindade langust paralüiseerida rahaväärtuse alla viimisega. Sel abinõul on aga silmapilgu hüvede kõrval paljud halvad tagajärjed, mis tunduvalt mõjusid kaasa rahvusvahelise kaubanduse kokkuviivamisele ning kaubaliiklemise vabaduse piiramisele. Ja nüüd näemegi, et maailma majanduskonverents on sunnitud teiste tervendamise abinõude kõrval otsima teid ning aluseid rahaväärtuse stabiliseerimiseks.

Ka Eesti majandusele andis niihästi üldise surutise stüvendamine kui ka välisdeviiside väärtuse kõikumine uusi raskeid hoobe peamiselt just väljaveo alal. Nimetame kõigepealt oma suurtööstust, mis headel majandusaastatel ilmutas tõusu tendentsi ja eksporteeris hulka valmissaadusi välisurgudele.

Hoolimata sellest, et juba 1930. ja 1931. aastal võttis maad suur langus, pidid meie tööstuslikud ettevõtted möödunud (1932) aastal veelgi oma produktsiooni piirama ning leppima veelgi vähemate väljaveo võimalustega.

Olgu toodud näide tekstiili alalt: kui meil veel 1931. a. puuvillriiet veeti välja 3.350.000 krooni eest, siis õnnestus mullu seda välja vedada ainult 1.955.000 kr. väärtuses. Puuvillast lõnga veeti 1931. a. välja 1.467.000 kr. eest; 1932. a. aga ainult 826.000 kr. eest. Aga ka kõik teised tekstiilsaadused, nagu villane riie, linane niit ja linsed kangad, on ekspordis tugevasti langenud.

Kui palju tööpäevi see välja teeb, ei ole täpselt teada.

Metsasaaduste väljavedu pakub sama pilti. Nii moodustasid näiteks lauad ja plangud läinud aastal kogusest 54%, väärtusest aga ainult 44% 1931. a. väljaveost. Vineeri väljavedu oli 1931. a. 15.245 tonni, 1932. a. aga — 11.641 tonni. Seega tagasimineku 20%.

Tselluloosi väljavedu näitab järgmist pilti: 1931. a. — 70.274 tonni; 1932. a. aga 69.612 tonni.

Rahalise väärtuse mõttes annab see tagasimineku kohutava summa, nimelt 3.611.000 krooni.

Ka paberi alal oli langus väga rabav: võrreldes 1931. aastaga 29%, hoolimata sellest, et aasta enne seda juba meie paberi väljavedu langes enam kui 60% võrra.

Ma ei taha koormata arvudega, kuid üldiselt võim ütelda, et see, mis väljaveo arvustik märgib tekstiili ning puusaaduste ja paberi kohta, on iseloomustav ka kõigi vähemtähtsate tööstusalade kohta, niipalju kui need tegutsevad ekspordiga. Ikka langus ja langus!

Töövõime on olemas, sisseseadet töötamiseks samuti, aga mis puudub — see on turg ja tasuvad hinnad.

Üldist tagurpidiminekut tööstuses tõestab ilmekalt ka tööliste arvu järjekindel vähenemine. 1931. aastal oli meie suurtööstuses tööle rakendatud 27.268 inimest; mullu langes see arv 25.400-le. Töötunde oli 1931. a. 51 milj., 1932. a. 46 milj. Vastavalt sellele langes ka üldine lõõtasu (palga) summa 20-lt milj. 17-le milj.

Kõik see kokku tähendas tööpuuduse suurenemist ja ostujõu langust.

Kui nüüd siirduda põllumajanduse vaatlamisele, siis näeme, et selle saaduste väljaveos on või kvantum võrreldes 1931. a. 14.441 tonnilt langenud 12.531 tonnile 1932. aastal, mis ühes hindade langusega rahaliselt teeb välja suure summa, nimelt 10.148.000 krooni.

Peekoni väljavedu on soovastu tõusnud ja näitab 1932. a. võrreldes 1931. a. juurekasvu kaalus 960 tonni — väärtusest 103.000 kr. Kuid tänava läheb peekonitoodang tagasi, nagu näitab aasta esimese poole arvustik.

Munade väljavedu on samuti läinud tagasi, kuid mitte tunduvalt.

Nahkade väljavedu on läinud tagasi 1.057.000 kroonilt 280.000 kroonile, seega siis langemine 1/4-le.

Ühe sõnaga: väliskaubanduslikult on põllumajandus tööstussaaduste väljaveoga võrreldes annud märksa vähem kui eelmistel aastatel. Tööstussaaduste väljaveosumma on peagu juba võrdne põllumajandussaaduste väljaveosummale.

Nii siis on niisama tähtis tööstussaaduste väljavedu kui põllumajandussaaduste väljavedu, ja päris asjatu oleks eitada tööstussaaduste väljaveo osatähtsust.

See on tähelepandavaimaid momente, mida siinkohal alla kriipsutan ja millele juhin meie majandustegelaste tähelepanu, sest seda tõsiasja kalduakse sageli unustama.

Võib oletada, et kui tööstussaaduste väljavedu oleks samuti soodustatud nagu on või, peekoni jne. väljavedu, siis kujuneks pilt veel rohkem tööstussaaduste väljaveo kasuks.

Meie teraviljasaak näitas läinud aastal osalt tõusvat tendentsi. Nii oli läinud aastal rukkisaak umbes niisama suur kui eelmisel — 1931. a. —, kuid nisu külvipind ja saak on 1931. a. võrreldes tõusnud.

Ka loomade arvu erilist vähenemist pole märgata ja võib oletada, et üksikute välistoiduainete kallinemine põhjustas sisemaa põllumajandussaaduste konsumi tõusu. Nii näiteks suhkruhinna tõus põhjustas kindlasti suuremat piima, või ja munade tarvitamist. Samuti läks läinud aastal heeringate tarvitamine ja sissevedu tagasi. Heeringat asendas soolatud sealihä.

Otstarbekohase majanduspoliitikaga võiks siseturu mahutavust veelgi tõsta. Kuigi meil näiteks kaevatakse turu puudumise üle omamaa odra- ja teistele tangudele, on ometi peetud tarviliseks riisi sissevedu välisvaluuta vastu.

Üldiselt oleme läinud aastal põllumajandus- saadusi produtseerinud mitte palju vähem kui eelmisel, 1931. a., olgugi et väljavedu neile saadustele mänsa vähenes.

Siseturu konsum on vastavalt väliskaupade sisseveo vähenemisele tõusnud.

Mis puutub laevandusse, siis on meie kaubalaevastik kuni 1. jaan. k. a. arvuliselt kasvanud — nimelt 23 laeva võrra, 19,196 brutto-reg-tonni, s. o. 18% meie üldtonnaazist. Kuid see juurkasv on toimunud väliskapitali ja merimeeste hoiusummade abil.

Sissetulekud prahtidest on langenud 30—48%.

Väike- ja kesktööstus näitas läinud aastal tõusvat tendentsi. Seda näeme kõigepealt kudumis-, saapa- ja jahutööstuse alal, kus väike-ettevõtted suurettevõtteilt teatud osa koorimatist võtsid üle.

Trikotaažitööstus on suurenenud. Siidi ja kunstsiidi ümbertöötamine näitas samuti tõusu. Põhjuseks oli — nagu trikotaažigi juures — valmissaaduste sisseveo takistused, kuna toorainele oldi võrdlemisi heatahtlik nii valuuta saamise kui ka litsentside andmise mõttes.

Linade ümbertöötamine on läinud aastal olnud elavam 1931. a. võrreldes, kuid seda vaid siseturu tarbeks.

Metallitööstus püsis umbes endisel tasemel.

Piiritustööstusest puuduvad käesoleval silmapilgul veel täpsed kokkuvõtted, kuid üldistel andmetel võib oletada langust kuni 20% võrra.

Tärglisetoodang seevastu lubab oletada tõusu 5—10%.

Üldiselt võime ütelda, et siseturu nõudmiste rahuldamiseks on läinud aastal intensiivsemalt valmistatud kodumaisi saadusi kui varem; mahutamise võimalused olid võrdlemisi head. See maksab nii põllu- kui vabrikusaaduste kohta.

Väljaveos seevastu aga on suur langus leidnud aset. Üldkokkuvõttes on meie väljavedu eelmise aastaga võrreldes vähenenud 40% võrra ja kokku kuivanud 71.073.000 kroonilt 42.571.000-le, s. o. vähenenud 28.502.000 kr.

Kuid majanduslikku elu ja eriti kaubandusliku tegevuse intensiivsust ei iseloomusta üksnes väljavedu, vaid ka sissevedu. Seepärast ei saa jätta märkimata seda langust, mis valitses möödunud aasta kestes meie sisseveos.

Sissevedu välismailt on vähenenud 61.224.000 kroonilt 36.860.000 kroonile, s. o. vähenenud 24.364.000 kr.

Nii langes suhkru sissevedu 30.067 tonnilt 19.720 tonnile, mille juures oli mõõduandev tollikõrgendus kui ka üldine tarvitajaskonna vähenemine.

Villase riide sissevedu langes 2.106.000 kroonilt 176.000 kroonile.

Põllutöömasinad 1.054 tonnilt 331 tonnile jne.

Isegi valguse arvel on inimesed nähtavasti teostanud kokkuvõtteid, sest petrooleumi import vähenes 18.400 tonnilt 13.121 tonnile. Ka on oldud tagasihoidlik petrooleumi kui traktorite ja mootorite kütteaine tarvitamises.

Põhjused, millest on tingitud väliskaubanduse läbikäikude vähenemine, ei ole olnud kohalikud, vaid olenevad üldisest rahvusvahelisest majanduslikust depressioonist ja nendest abinõudest, mis teistes riikides meie vastu ja meie juures teiste maade vastu on maksma pandud.

Need on kontingendid, litsentsid ja valuuta liiklemise piiramised.

Et edaspidine areng majanduslikus elus lähemal ajal tootaks mingit paremust, selle oletamiseks puuduvad objektiivsed põhjused ning andmed. Igatahes ilmub tänavane aasta sama languse tendentsi, mis mullunegi. Seda muidugi mitte ainult Eestis, vaid rahvusvaheliselt. Veel neil päevil andis majandusminister pessimistliku hinnangu meie majandusele.

Üleelataval silmapilgul on kõik pilgud pööratud Londoni konverentsi poole. Kuid ei maksa teha endale üleasureid illusioone. Londoni konverents annab tulemusi ainult sel juhtumil, kui seal peaks minema korda saavutada kokkuleppeid kauba ja kapitalide liiklemise kitsendamise vähenemiseks, ma ei julge ütelda — kaotamiseks.

Need palliatiivsed abinõud, mida Londoni konverentsilt julgeme loota, ei kaota muidugi maailma majanduse kriisi, aga nad paneksid vähemalt kriisi süvenemise seisma, annaksid mõned lähtekohad normaalsele olukorrale tüürimiseks ja hõlbustaksid tulevaste suuremate kokkulepete loomise võimalusi. Valuuta stabiliseerimist loodame sellelt konverentsilt igatahes.

Mis puutub lõppeks meie rahandusse, siis näeme hüppelist tõusu hoiusummade skaalal; kui kõneldakse krooni kukutamise, siis vähenevad hoiusummad pankades, muutub seisukord krooni suhtes stabiilsemaks, tõusevad hoiusummad. Läinud aasta vältel langes hoiusummade hulk pankades 8,4 milj. krooni võrra. Pankade läbikäigud näitasid 1932. a. langevat tendentsi. See kõik

kõneleb raha liiklemise langusest, mis on seotud üldise majandusliku ekspansiooni nõrgenemisega.

Selline on nappides arvudes kokkuvõetult üldpilt mõõdunud aasta majandusliku tegevuse arengust. Seda tingivad paratamatud põhjused, milliste lõplik kõrvaldamine on mõeldav ainult rahvusvaheliste korraldustega. Kuid see ei tähenda, et me ise oma hea majanduspoliitikaga poleks suutnud selle pildi masendavust mõningal määral pehmenadata.

Kahtlemata on riigivõimu saamatus ja bürookraatlikkus üldistele surutise põhjustele mõjunud tunduvalt kaasa. Sagedasti tahetakse süüdi selles, mis riigivõim oma saamatuses on korda saatnud, veeretada eramajanduse kaela.

Nii näiteks süüdistati rukkimonopoli nurjumises kaupmehi. Nad olevat enne monopoli maksamahakkamist rukist spekulatsiooni otstarbel sisse vedanud. Hiljem, kui valitsus asus rukki tagavarasid võtma arvele, leiti, et neid kaupmeestel peagu enam ei olnudki, sest need olid vaheajal juba talumeestele ära müüdüd.

Kuid kes nõudis rukkimonopoli? Kes nõudis, et riik ostaks põllumeestelt sügisel kõrge hinnaga rukki kokku? Ikka needsamad talunikud, kes impordööride kaubalaod enne monopoli maksamahakkamist ostsid tühjaks.

Võiks küsida, kas oleks suudetud spekulatsiooni rukkiga hoida ära ja kas oleks suudetud rukkikasvatuse kaitset korraldada teisiti kui seda on monopol.

Sellele küsimusele olen juba rukkimonopoli arutamise puhul annud selge vastuse ja nimelt, et korraldatagu sisseveo ulatus ja rukkihinna tase tollidega.

Tollide maksmapanek teatavasti ei vajanud sääraast pikka ja keerulist arutamist nagu oli seda tundmatu monopoli maksmapanek, milleks vajati suuri riigi summasid ja uusi seadusandlikke korraldusi.

Tahaksime küsida, kas nüüd on kõigile selge, et tollidega oleks saavutatud sama, mida monopoliga kavatseti, ainult selle vahega, et riigikassa oleks miljoneist kahjustest pääsnud; rahvamajandus oleks asjata kuludega rukki edas-tagasi veol ja riigiametnikud ülearuse tööga jäänud koormamata?

Seal, kus on tegutsemas erakaubanduse aparaat, nagu teraviljaturul, ei pea riik oma aeglase ja keerulise aparaadiga astuma vahele. See on lõpud alati luhtaminekuga; käesoleval korral suurte kahjudega riigile ja seega kogu rahvale.

Kuid kas võetakse sellest õppust või jatkame sama kilplust?

Mäletatavasti viidi meil läbi valuuta maksustamine läinud sügisel. Tol korral soovitasin, nagu

rukkimonopoli puhulgi, lihtset ja tuntut abinõu, mis oleks täitnud sama otstarvet, ja nimelt — sisseveetavate kaupade maksustamist. Siis seletati, et selle abinõuga ei saa kapitalide väljaveost 15% maksu ekspordi kasuks.

Kuid nüüd selgub, et kaubad olid varu müüdüd, ja kuigi tasumine välismaile pidi sündima hiljem, nõudis õiglus, nagu see ainult osalt teostuski, et valitsus sellest maksust ekspordi kasuks pidi loobuma.

Samuti selgus, et 15% -line maks impordikaubanduselt ei tabanud ega taba täies ulatuses oma sihti, sest valuutamaksu võetakse imporditööriile müüdvalt valuutat, mitte aga kaupade sisseveolt, nagu mina soovitasin.

Ja nüüd selgub, et sisse tuuakse suured kvantumid kaupu, ilma et Eesti Pank selleks valuutat nõutaks. Võtke riisi, manna sissevedu, võtke autode sissevedu jne. jne.

Mida on siis saavutatud selle teoreetiliselt kombineeritud kavaga? Vaid seda, et valuuta maksustamisest ei tule sisse neid summasid, mida oodati. Eks ole läinud täide hoiatus, et solidne kaubandus tuuakse ohvriks juhuslikele ühepäeväritsejatele?

Eks ole kaupade mittemaksustamine põhjustanud valuuta nõudmise suurenemise mustal börsil, milline kulub arvete katmiseks selliste kaupade eest, nagu riis, autod ja teised, mis tulevad ometi sisse, kuid mille peale Eesti Pank ei anna valuutat, või kui annaks, siis nõuaks valuutamaksu. Tegelikult see maks läheb musta börsi meeste kausse.

Pealeselle tundub rahvamajanduslikult absurdina, et kõik luksuskaubad, millele Eesti Pank ei anna valuutat ja mille sissevedu litsentsid ei takista, välispool 15% maksu ekspordi kasuks turul vabalt tsirkuleeruvad. Kas poleks kaupade maksustamine „ad valorem“ olnud see abinõu, mis oleks seda võimalust vältinud?

Need on ainult üksikud näited riigivõimu saamatusest ja puisusest, mille vastu K.-t.-kojal on tulnud alatiselt võidelda. Olen kindlas arvamis, et kui koja seisukohti alati oleks arvestatud, kui oleks talitatud koja nõuande kohaselt, siis oleksid paljud riigikassa kahjud jäänud tulemata ning eramajanduse aparaat oleks pääsnud vähemate riketega. Riigivõim peaks rahvamajanduse huvides kojale andma täie tunnustuse ja koja seisukohti kui majanduselu kärke arvestama.

Mis on koda? Kas on teda üldse vaja? Kas tuleb tema soove arvestada?

Neile kolmele küsimusele on vastus lihtne: Koda on meie eramajanduse peaju. Ta koosneb rahanduse, suurkaubanduse, kesk- ja väikekaubanduse, suur- ja väiketööstuse ja laevanduse

esindajaist. Kui nüüd selline organisatsioon avaldab oma arvamisi majandus- ja rahanduslikes küsimusis, siis ei saa ometi oletada, et koja seisukohad oleksid vähiklikud ja kahjulikud meie majandusele.

Koda ei või ometi valitsusele soovitada ühtki sammu, mis meie majandusele oleks kahjulik, sest see tähendaks oksa saagimist, mil ise istume.

Kui vajatakse head ja asjatundlikku ning erapooletut majanduslikku ja majanduspoliitilist nõuannet, siis on selge, et vajatakse ka sellist keskk kohta nagu seda on Kaubandus-tööstuskoda.

Kolmas küsimus, kas tuleb koja soove arvestada, oleks vastatud, kui ütleme, et kui Toompeal tahetakse ära hoida majanduslikke eksisamme, mille tulemusteks on suured majanduslikud kahjud, siis peab koja arvamisi paratamatult arvestama, puutugu see kas riiklike monopolite, valuuta maksustamist või panga reservide õigel ajal ümberpaigutamist. Kõigis neis küsimusis on koyal olnud oma kindel eluline seisukoht.

Jätame siinkohal kõnelemata krediitpoliitikat, mis on suunatud peamiselt põllumajanduse kaitsmaks ja milline selle on ajanud karile. Ärgem puudutagem ka teisi valusaid küsimusi, eriti maksustamist, mis meie kaubanduse ja tööstuse on viinud ummikusse.

Kui ollakse majanduslikult ummikus, siis oleks loomulik, et otsitaks selle lahendamiseks teid ja nimelt selles suunas, mis praeguse valitsuse poolt deklareeritud ja vabakaubanduse tähistele poole sihitud. Kuid tõeliselt seda ei sünni, vaid meile öeldakse, et on tähtsamaid poliitilisi küsimusi, mis vajavad lahendamist enne.

Aetakse „kõrget poliitikat“, aga majanduslikud küsimused, millest ummik õieti on tekkinud, lükatakse päevast päeva edasi.

Endisele valitsusele heideti ette, et tal olnud kallak agraarbolševismi, riigistamistele ja monopolitele, samuti kallak sotsialismile. Nüüd selgitatakse, et kurssi ei saa järsku muuta. Tähen-dab, kurss jääb üldiselt samaks, mis seni.

Ütleme, et praegune valitsus ei arenda sotsialismi ega agraarbolševismi, siis ta soodustab criti ühistegelikkude kaubandust.

Samal ajal, kui eramajandust kähgustab litsentside süsteem ja teised tõkked, areneb ühistegeliste ettevõtete käive (läbikäik, Umsatz) jõud-

salt. Eramajanduse õlule aga jääb kõrge maksukoorma kandmine.

On selge, et ei arendata eramajandust. Muudatus peab sündima. Erakaubanduse õigused tuleb paratamata jaluldada ja seda juba lähemas tulevikus.

Eramajandus ei suuda katta neid kahjusid, mis tekivad riigistamistest, monopolidest või ühe majandusala või kaubandusharu eelistamisest teistele.

Kui riik võtab enesele suuremaid kohustusi kui seda temale võimaldavad ta sissetulekud, siis ei saa neid ometi hankida kaubanduselt ja tööstuselt, mille elustamine meil on eriti just tarviline ja mille elustamist esijoones vajaksime.

Võtta sealt, kust veel võtta annab, see on lühinägelik ühepäevapoliitika!

Põhimõtetes ja kavakindlusel on saanud meie litsents- ja valuutapoliitika aluseiks, see viib aga just vastuoks sellele, mida nendega taheti taotella.

Litsentside väljaandmise kord pidi sündima vastavalt firmade läbikäigu suurusele, millisel alusel oleks kindlustatud õiglase kaupade jaotus neile ettevõtetele, kes kaubandusalal teatud ulatuses ennemini on tegutsenud.

Seevastu on ta aga tekitanud uusi juhuslikke ettevõtteid ja kaupade sissevedajaid.

Kaubandusringkonnad on otsinud õiglust ja selle jaluldamist, kuid nende taotlused on osutunud käikudeks Pontsiuse juurest Pilatuse juure.

Ühine eramajanduse front, ühine ja kooskõlastatud väljaastumine majanduslike huvide eest olgu meie strateegia ja taktika nende ühiskondlike funktsioonide täitmisel, mis meie valijad meie kätte on usaldanud.

Kontakt kaubanduslike organisatsioonidega ja tihe koostöö koja ja nende organisatsioonide vahel on K.-t.-koja juhatusel tähtsaimaks ülesandeks, mida oleme jõudu mööda püüdnud täita ja mida ka edaspidi püüame teostada.

Meie ühiste huvide kaitsmisel on kõikide vastavate organisatsiooni juhid Kaubandus-tööstuskodas teretunud!

Selleks soovin jõudu ja üksmeelt niihästi kojale endale kui ka kõigile neile organisatsioonidele, keda nende elulised huvid koondavad koja ümber!

Eesti-Ungari kaubavahetuse võimalusi.

Kõik Ungari tollitariifis ettenähtud kaubad jagunevad sisseveo suhtes kahte liiki: sisseveoks keeldud ja sisseveoks lubatud kaubad. Sisseveoks on keeldud umbes üks kolmandik tariifi nomenklatuuris ettenähtud kaupadest. Asjaolu, et tea-

tav kaup on sisseveoks keeldud, ei tähenda veel seda, et seda kaupa sisse vedada ei saa. Sisse vedada saab küll, kuid selleks on tarviline ad hoc kaubandusministeeriumi poolt antav sisseveoluba. Kaubandusministeerium ise loaandmist ei otsusta,

seada teeb väliskaubanduse komisjon. Kaubandusministeerium on ainult tehniliseks täidesaatjaks. Sisseveoks on keeldud ja lubade süsteemi alla viidud peamiselt niisugused kaubad, mida Ungari ise toodab või valmistab või mille sissevedu ta riikide järgi soovib reguleerida.

Kui nüüd küsida, kas ja missugused cesti kaubad võiksid pääseda üle nende takistuste sisse, siis peab küll ütleva, et lootusi selleks on kaunis vähe, eriti kui arvestada veel tolle ja veokulusid. Erandjuhtumel võiks mõni cesti kaup sinna pääseda, kui leidub firma, kel on võimalik maksta valuutas, muidugi Rahvuspanka loal. Selline asi on ikkagi erand, ja kui Rahvuspank äkki valuutat anda ei soovi ning hakkab pakkuma kaubapengöt, s. o. vahetuskaupa, siis on sel jällegi oma teostamise raskused.

Tähtsaim artikkel, mil siin oleksid mahutamise võimalused, on ajalehepaber (rotatsioonipaber). Sissevedu ei ole seni keeldud, tolli ei ole (toll on küll rotatsioonipaberile ette nähtud 0,60 kuldkrooni pro 100 kg, kuid Ungari-Austria lepingu põhjal on sissevedu tollivaba, missugune vabadus enamsoodustuse alusel laieneb ka meile) ja ainuke tõsisem raskus on vahest kauba eest raha kättesaamises. Kui meie ajalehepaberitööstus tõesti vajab turgu ning energiliselt sinseid kirjastusühinguid ja trükikodasid oma pakkumistega meie paberi tarvitamisele püüaks võita, võib kaunis kindlasti loota, et meie ajalehepaber siin turgu leiab.

Teises järjekorras oleksid külmutussisseadad ja kunstsarv. Külmutussisseadete sissevedu ei ole keeldud. Toll on: kompressorid kaaluga üle 10 kvint. — 70 kuldkrooni ja alla 10 kv. — 90 kuldkrooni, muud külmutusmasinad kaaluga üle 10 kv. — 35 kuldkrooni ja alla 10 kv. — 45 kuldkr. Ungari veab sisse kompressoreid Austriast ja Saksamaalt ning muid — peale Austria ja Saksamaa — veel Tšehhoslovakkias ja Rootsist.

Igatahes külmutussisseadeid Ungari vajab. Kuid Ungari valmistab neid ka ise.

Ümber töötamata kunstsarve sissevedu ei ole keeldud. Toll on 60 kuldkrooni pro 100 kg. Ungaris on terve rida tööstusi, mis valmistavad kunstsarvest teoseid.

Võiksid veel kõne alla tulla heeringad, kalad

ja kalakonservid. Nende sissevedu on keeldud, sissevedu sünnib erilubade põhjal. Ungari konservivabrikud võivad värsket kala tuua sisse tollivabalt. Muidu on toll mageda vee värskel kalal 30, merekaladel 50, suitsetatud ja kuivatatud — 40 ja soolatud — 70 kuldkr. pro 100 kg. Sardiinide toll on muidu 50, kuid enamsoodustuse alusel 25, ja sprottidel — 200, nendest anchovis'tel enamsoodustuse alusel 60 kuldkrooni.

Kuigi mõni ülalmainitud artikkel siin turgu leiab, võib praegusel valuutakitsenduste ajajärgul tekkida raskusi raha kättesaamisel. Sel puhul oleks pääsetee vahetuskaubandus. Kuid siin võivad tekkida jällegi raskused seetõttu, et siinset eksporti soodustavad juuremaksud impordile võivad muutuda liig koormavaks ning selle tõttu hinna suhtes raske on jõuda kokkuleppele.

Ungari väliskaubanduse ameti tööstuse osakonna direktori arvamusel võiksime meie siia eksporteerida ainult ajalehepaberit ja värsket kala.

Ajalehepaberit tarvitavat Ungari 21.000 vagunit aastas. Sellest olevat Austriale kontingenteeritud 15.000 vagunit. Ülejäänud vaba 6000 vaguni pärast on käimas äge võistlus mitmesuguste riikide vahel, teiste hulgas ka Norra ja Soome. Eesti võiks selles ka oma kaubaga võistelda. Kuid seda ta võiks teha praegu, sest väljavaated tulevikku muutuvad küsitavaks seepärast, et Ungari ise hakkab valmistama ajalehepaberit. Üks vabrik olevatki pandud käima, mil isegi tollikaitse puudub, sest ajalehepaberi sissevedu on tollivaba. Mis puutub värskesse kalasse, siis võiksid seda tarvitada ainult Ungari kalakonservivabrikud, mille jaoks värsket kala sissevedu on tollivaba.

Mis puutub aga tekstiiltööstuse saadustesse, siis nende sissevedu Ungarisse on lootusetu, kuna Ungari oma tekstiiltööstus on jõudsasti arenemas.

Eesti turust on Ungari huvitatud elektripirnidega (hõõglampidega) ja päevapildipaberiga (Kodak). Nimelt olevat Kodak'il Euroopas ainult kolm vabrikut, üks neist Ungaris, millele olevat ära jaotatud ka Eesti turg.

Väliskaubanduse osakonnalt välisministeeriumis võib saada Ungari firmade aadresse, kelledega meie firmad võiksid astuda ühendusse.

Kaubandus-tööstuskoja üldkoosolek

26. juunil 1933. a.

Kaubandus-tööstuskoda pidas 26. juunil 1933. a. kell 15 koja ruumes Tallinnas, Lai 45, oma korralise peakoosoleku, millest võttis osa 65 koja liiget.

Kell 15.40 avab üldkoosoleku koja nõukogu esimehe ja abiesimehe puudumisel vanim koja liige Aleksei K ü n g, konstateerides, et üldkoosolek on koja juhatuskirja § 33 alusel otsusevõimne.

Teeb ettepaneku üldkoosolekule asuda presiidiumi ja sekretariaadi valimisele.

Kõigi sektsioonide ühisel ettepanekul valitakse ühel häälrel üldkoosoleku juhatajaks hra Joh. Reinthal, juhataja abideks hra A. Keisermann ja hra J. Loorents; sekretariaati valitakse hrad J. Karu ja J. Loosberg.

Päevakord on kõigile koja liikmeile kirjalt kätte saadetud ja selle muutmist või täiendamist peakoosoleku poolt ei soovita.

Järgneb koja juhatuses esimehe hra J. Puhk'i kõne teemil „Ülevaade 1932. a. majanduslikust seisukorrast“.

Hra Puhk pikemas kõnes andis ülevaate meie majanduselu tagasiminekust kõigil aladel, välja arvatud kesk- ja väiketööstus. Seevastu on aga maksukoormatus tunduvalt suurenenud. Samuti on meie majandusele raskeid hoope annud üldise surutise süvenemine ja välisdeviiside väärtuse kõikumine. Kõne on „Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“ täieliselt ära toodud.

Läbirääkimistel koja esimehe J. Puhk'i kõne kohta võttis esimesena sõna k. l. O. Zimmernann. Ta ütles, et majandusringkonnad on tõrjutud eemale majandusliku elu juhtimisest, koja seisukohti ei arvestata ja poliitikamehed juhivad majandust mitte äriliste kalkulatsioonide alusel, vaid erakondlikes huvides.

J. Loorents arvab, et mitte kõik kesk- ja väiketööstused pole mõeldunud aastal näidanud tõusu tendentsi. Näiteks ei saavat seda ütelda kosmeetikaainete tööstuste kohta.

K. l. H. Jürgens arvustades meie majanduspoliitikat ütleb, et majandusnõukokku, kes peab valitsusele olema nõuandjaks majanduslikes küsimusis, on valitud isikud, kellelt majandusringkonnad ei looda mingit head. Leiab, et valitus oleks pidanud küsima enne majandusnõukogu liikmete valimist nende kohta koja arvamist.

Koja esimees hr. J. Puhk võtab veel kord sõna ja arvustab kibedalt litsentside süsteemi. Ta ütleb, et riiklike surveabinõudega ei jõuta edasi, vaid et nendega hävitatakse eramajandus täieliselt. Praegu käimas olev aktsioon pankade vastu sunniviisiliseks protsentide alandamiseks võib alul näida küll kasulikuna, hiljem aga varisevad selle tagajärjel pangad kokku. Selle all kannatavad siis riik ja kodanikud. Riik organiseerib kõrge maksupoliitikaga ise elukallidust ja seab siis sisse sunniviisilise hindade reguleerimise, et selle abil elukallidust suruda alla. See on kilplase töö.

Läbirääkimiste lõpul võetakse ühel häälrel vastu järgmine resolutsioon: „Ära kuulates Kaubandus-tööstuskoja juhatuses esimehe J. Puhk'i ettekande meie 1932. a. majandusliku seisukorra

kohta võtab Kaubandus-tööstuskoja üldkoosolek selle ettekande teadmiseks ja avaldab soovi, et niihästi vabariigi valitsus kui ka riigikogu ringkonnad peaksid majanduselu korraldamisel rohkem arvestama Kaubandus-tööstuskoja kui kaubanduse ja tööstuse avalikõigusliku esinduse soove ja näpunäiteid, et hoida ära majandusliku elu veel rohkem ummikusse jooksmist kui see juba on sündinud.

Kaubandus-tööstuskoja 1932. a. rahalise aruande kinnitamine.

Koja nõukogu on esitanud üldkoosolekule koja 1932. a. rahalised aruanded kinnitamiseks. Aruannete üksikasjalist ettelugemist ei soovita, kuna need on kirjalt kätte koja liikmeile kätte saadetud ja sektsioonides läbi vaadatud.

Koja 1932. a. üldine tulude ja kulude aruanne näitab sissetulekut Kr. 107.535.97 ja väljaminekut koja keskasutuse, osakondade ja esinduste kuludeks Kr. 99.610.99 ja välispool eelarvet eelmiste aastate ülejääkidest Kr. 11.382.31.

Protestitud vekslite nimekirjade 1932. a. tulude ja kulude aruande järgi on sisse tulnud Kr. 15.564.50 ja välja läinud Kr. 15.788.15.

Äride registreerimise 1932. a. tulude ja kulude aruande järgi on sisse tulnud Kr. 4.682.— ja välja läinud Kr. 4.104.47 ja 1913. a. lõppbilanss 31. detsembril 1932. a. on tasakaalus Kr. 248.207.93.

Nõukogu paneb üldkoosolekule ette aruanded ja bilansi kinnitada.

Üldkoosolek kinnitab ühel häälrel esitatud aruanded ja bilansi.

Kaubandus-tööstuskoja kinnisvara ümberehitamisega seotud küsimused.

Koja juhatuses poolt nõukogule antud ülevaatest koja hoone ümberehitamise kohta selgub, et hoone ümberehitamine on üldiselt viidud lõpule; teostamata on vaid mõned viimistlustööd. Nõukogu poolt heakskiidetud projektis ettenähtud tööde teostamine on seni nõudnud kulusid Kr. 72.539.03. Peale projektis ettenähtud tööde on koja juhatuses poolt moodustatud ehituskomisjon lasknud läbi viia veel rea uusi töid Kr. 6.199.42 ulatuses, millised tööd koja juhatuses ja nõukogu poolt peeti tarvilisiks ja otstarbekohaseiks.

Praegu on raske kindlaks teha täpset ehituskulude kogusummat, siiski tuleb oletada, et ehituskulud ühes mitmesuguste uute tööde läbiviimisega lõplikult ei tõuse üle 5% peakoosoleku poolt juba varem määratud ehituskrediidi summa (80.000 kr.).

Selleks, et võimalik oleks ehitustöid viimistella, palub koja nõukogu varem lubatud ehituskrediiti 80.000 kr. tõsta 84.000 kroonile. Juha-

tuse esimees J. Puhk annab oma poolt veel täiendavaid seletusi ehitustööde läbiviimise kohta.

Üldkoosolek ühel häälel otsustab tõsta ehituskrediidi summa Kr. 84.000.— peale.

Kaubandus-tööstuskoja juhatus on koostanud eelarve koja hoone sisustamiseks vajalike mööblite ja mitmesuguste teiste esemete muretsemiseks, nagu valgustuskehad, akna-eesriided, põrandakatted jne., Kr. 30.000.— ulatuses.

Nõukogu on nimetatud eelarve vaadanud läbi ning kiitnud mööbli ja esemete muretsemise

heaks ja palub, et üldkoosolek määraks nende muretsemiseks Kr. 30.000.—.

Üldkoosolek otsustas ühel häälel lubada koja hoone sisseseadmiseks mööbli ja valgustuskehade ja muude vajalike esemete muretsemiseks krediiti Kr. 30.000.—.

Selle küsimuse kohta esitasid koja 2. ja 4. sektsioon kirjalikud sooviavaldused, mis lisatud protokollile juure.

Jooksvate küsimuste all kõne alla võetud küsimustes otsusi ei tehtud.

Üldkoosoleku lõpp kell 17.30.

Kaubandus-tööstuskoja laevanduse asjatundjate tasunormid.

Nõukogu poolt kinnitatud 14. juunil 1933 (protokoll nr. 66/2).

§ 1. Avariivigastuste järelevaatamine, vajalike parandustööde hindamine ja vigastuste-akti kokkuseadmine:

Hinnatud kahjusumma Kr.	Igale ekspordile Kr.
kuni 100	15
101— 500	20
501— 1.000	25
1.001— 3.000	25— 45
3.001— 5.000	45— 60
5.001— 10.000	60— 85
10.001— 20.000	85—135
20.001— 30.000	135—175
30.001— 50.000	175—250
50.001—100.000	250—400
100.001—200.000	400—550

§ 2. Vigastuste-akti kokkuseadmine, kuid ilma hindamiseta — 75% eelmisest taksist, alammäär Kr. 15.—.

§ 3. Laevade väärtuse hindamine nende vigastamata seisukorras:

Laevadele kuni 1.000 br.-reg.-tn.	Iga ekspordi tasu Kr.	30.—
" 1.001—2.000	" " " "	60.—
" 2.001—5.000	" " " "	100.—
" 5.001 ja üle	" " " "	130.—

Purjelaevade hindamine — 50% odavam.

§ 4. Laevade väärtuse hindamine nende vigastatud seisukorras:

Sel juhtumil võivad ette tulla järgmised võimalused:

- laeva vigastus on hinnatud samade ekspertide poolt varem ja selle eest tasu saadud § 1 põhjal;
- laeva vigastuse parandusehind tehakse kindlaks tehaste arvete põhjal;

c) laeva vigastuse parandusehind tehakse kindlaks üldisel kujul ekspertide poolt, milline parandusehind arvatakse maha vigastamata laeva väärtusest.

Neil juhtumil maksetakse järgmised tasud lisaks § 3 all toodud taksidele:

Punkt a) juhtumil: lisatasu ei arvestata, kui tasu on saadud juba § 1 põhjal;

„ b) juhtumil: arvatakse § 3 taksile 30% juure;

„ c) juhtumil: arvatakse § 3 taksile juure 40% § 1 toodud vigastuste hindamise taksist.

§ 5. Laevade merekölvulisuse järelevaatatus ja tunnistuse väljaandmine:

a) Kui laeva järelevaatatus sünnib ujuvil:

Laevadele kuni 500 br.-reg.-tn.	Igale ekspordile Kr.	20.—
" 501—1.000	" " " "	30.—
" 1.001—2.000	" " " "	50.—
" 2.001—4.000	" " " "	75.—
" 4.001—6.000	" " " "	90.—
" üle 6.000	" " " "	100.—

b) Kui tunnistuse väljaandmiseks on vajaline laevade ülevaatatus dokis, siis arvatakse lisaks eelmisele 30%.

§ 6. Laeva laadungi hindamine üldavariipuhul:

Tasuv arvestatakse hindamiseks tarvitatud aja järele, nimelt viis (5) krooni iga tunni eest, kuid mitte vähem kui kümme (10) krooni igale ekspordile.

§ 7. Nautiliste või tehniliste eks-

pertiiside cest, mis ei kuulu eeltoodud takside liiki, nagu arvamise avaldamine laevade kokkupõrgete, signaali- ja navigatsiooniseadete jne. kohta, on taksi alamääraks igale eksperdile Kr. 15.—, kui on tegemist vähema tähtsusega küsimusega, mis nõuab ühekordset käiku ja asja kaalumist. Suuremate ekspertiiside puhul tuleb tasu vastavalt suurendada, võttes arvesse kulutatud aega ja asja tähtsust, leppides kokku ekspertiisi nõudjaga.

§ 8. Luukide järelevaatatus ühes luukide-attesti väljaandmisega Kr. 5.— iga luugi eest, kuid mitte vähem kui Kr. 15.—.

§ 9. Kui ekspertiisi tuleb teha välispool eksperdi asukohta, tuleb tasuda sõidu- ja ülalpidamisraha eraldi tegelike kulude järgi.

§ 10. Kui ekspertiisi tegemist nõutakse puhkepäevadel, tuleb tasuda eraldi Kr. 10.— iga puhkepäeva eest.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Kaubandus-tööstuskoja nõukogu koosolekult.

14. juunil s. a. pidas koja nõukogu oma järjekordse koosoleku, mis oli peamiselt pühendatud koja 1932. aasta aruande läbivaatamisele ja koja hoone ümberehitamisega seotud küsimuste kaalumisele. Aruanne, mis juhatuselt poolt koostatud, kiideti ühel häälel heaks ja otsustati peakoosolekule esitada kinnitamiseks.

Hoone ümberehituse küsimuses andis koja juhatus ülevaate seni tehtud tööde ja kulutuste kohta, millest selgus, et juhatus ühes ehituskomisjoniga on ümberehitusega juba jõudmas lõpule. Juhatus on lubatud krediidiga teostanud kõik ehitusprojekti ettenähtud tööd märksa otstarbekohasemalt kui esialgu oli arvatud. Ka on rida uusi töid tehtud, mis polenud tööde kirjelduses ette nähtud, kuid millised koja juhatus tunnistas vajalisteks. Vaatamata sellele ei tõuse ehituskulud üle 5% esialgu lubatud ehituskrediidi summast.

Nõukogu oma poolt tunnistas juhatuselt otsustatud uued tööd vajalisteks ja otsustas peakoosolekule panna ette ehituskrediiti 4000 krooni võrra suurendada, leides, et 5%-line üleminek esialgu lubatud ehituse krediidist on kõige minimaalsem. Harilikult on see vanade majade ümberehitamisel tunduvalt suurem.

Äride register

juunikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Aksel Alberg, Tartu, Elva 18-a, toiduainete- ja piimakauplus.
2. Siidi- ja plüüsitööstus „Kudur“ J. Besprosvanny & Ko, Tallinn, Veerenni 21, täisühing,

täisosanikud Julius Besprosvanny ja Haim Besprosvanny, osakapital Kr. 2.500.—.

3. Liisa Fatal, Tallinn, Kanarbiku 8, liha-kauplus.
4. Kohvik „Asko“ Aleksander Kaasik, Tallinn, Viru 13, prokurist Heinrich Kaasik.
7. Aleksander Kangur, Krüüdneri v, aurusaaveski.
6. Karl Kangru, restoraan „Europa“, Tartu, Narva 22, alkoholiga restoraan ja sisseõiduhuuv.
7. Liisa Kerberg, Tallinn, Uus-Kalamaja 12, õllekauplus.
8. Hermann Kogerman „Saku-Tammemäe“, Saku v., Tammemäe restoraan.
9. Adele Koppel, Tallinn, Jakobsoni 27, toiduainetekauplus.
10. Mart Kruusmann, Tallinn, Kalju 6, toiduainete- ja piimakauplus.
11. Pesumaja „Patent“ Gustav Kühns, Tallinn, Uus 11.
12. Irmgard Lippa, Aegviidu, Lehtse v., segakauplus.
13. Riidekauplus Emmanuel Lurje, Tallinn V. Karja 10.
14. Artur Markson, Tallinn, Narva mnt. 37, liha-kauplus ja vorstitööstus, prokurist Martin Markson.
15. Lonny Mitt, Viljandi, Tartu 85, toiduainetekauplus.
16. Reservkaitseväelaste Klubi „Reservlaste Klubi“, Tallinn, Maneeži t. 5, võõrastemaja ja restoraan (Room), juhatusse kuuluvad Adolf Timosko (esimees), Villem Kanarik, Peeter Kollin, Friedrich Holts ja Vladimir Pelder.

17. Aleksander Žesjorkin, Tartu, Tahe 72, puutööstus.
18. Melania Sepp, keemiateshas ja kosmeetiline laboratoorium, Tallinn, Telliskivi 15; prokurist Hans Sepp.
19. Martin Sommer, Torma v., Vaiatu as., segakauplus.
20. Kadri Sperling'i aiapidamine, Narva, Surnuaia 5/3, aiandus ja lilleäri.
21. Hilma Tiitma, Nõmme, Põllu 11, toiduainetekauplus.
22. Ellen Tomson, Rakvere, Tallinna 35, seemnekauplus.
23. Leonid Valois, Tartu, Aleksandri 111, mehhaanikatööstus.

Registreeritud muudatused:

1. Karl Abel üle annud Tartus, Kaubaheev 8, asuva manufaktuuri- ja valmismiseteäri ja Tartus, Poe 9, asuva rätsepatöökoda Märt Jänesele ühes õigusega tarvitada firmat „Karl Abel“.
2. Arnold Antsov avanud Tartus, Tähe 62, toiduainetekaupluse; peab edasi varem reg. Tartus, Riiutli 12 asuvat pagari- ja kondiitriäri.
3. Emil Burring'i ettevõtte asukohaks on Pangodi valla asemel Sootaga vald, kus tal on tuuleveski.
4. Amalie Eichelman jätkab äritegevust, avades Palupera vallas õllekaupluse.
5. Aktsiaselts A. Einpaul, Tallinn, Siimoni 19, likvideerimisele asunud, likvideerimiskomisjoni liikmeks on Eduard Kasvandik, Artur Pahlberg ja Nikolai Pelovas.
6. A/S. Esimene Tallinna Sukavabrik, Tallinn, Uus 24—6, likvideerimisele asunud, likvideerimiskomisjoni kuuluvad Miron Brodsky, Haim Friedland ja Jakob Klompus.
7. A.-S. Frigor, Tallinn, V. Karja 1, külmutusmaja ja kunstjäätööstus, lahkunud juhatuse liikme Robert Schulmann'i asemele on valitud Alexander Martinson.
8. Kaubanduse aktsiaselts Hüppler & Ko; Tallinn, S. Tartu mnt. 43, juhatusse kuuluvad Maria Hüppler, Gustav Hüppler (ühtlasi asjaajaja-direktor) ja Friedrich Ambel. Prokuristideks (kollektiivprokuura) on Erna Vallner, Erna Hallik ja Otto Nielsen.
9. Kaubanduse-tööstuse aktsiaselts „Irene Tehased“, Tallinn, Uus 2, juhatuse liikmeks on valitud Robert Peterson.
10. S. Judeikin & Pojad, Võru, Jüri 16, täisühing, lahkunud täisosanik Max Judeikin, kelle asemele on astunud täisosanikuna Boris Judeikin.
11. Rudolf Käsper üle viinud paberi- ja kirjutusmaterjalilao Müürivahe tänavalt 9 Viru 4, Tallinnas.
12. Karl Leik jätkab äritegevust, avades Elvas, Kesk 8, pudukaupluse.
13. Põllutöömashinate tööstus „Viku“, oman. V. Lindström, Rich. Krikk ja A. Tahv, Tallinn, Vene-Balti tehase, lahkunud täisosanik Artur Tahv. Firma nimetuseks jääb „Põllutöömashinate tööstus „Viku“ V. Lindström & Rich. Krikk“, osakapitaliks on Kr. 2.000.—.
14. Venn. Loun ja Schitikov, Tallinn, Niguliste 18, surma läbi lahkunud täisosanik Aleksander Loun, ettevõtte tegevust jätkavad endise firma all Eduard Loun ja Voldemar Schitikov.
15. Rudolf Luik jätkab äritegevust avades Raadi vallas õllekaupluse.
16. Nikolai Nasari üle viinud pudu- ja riidekaupluse Võõpsu alevist Petseri, Turuplats 14.
17. Johannes Pakkats üle viinud toiduainetekaupluse J. Vilmsi tänavalt 43-a Lauulupeo 7, Tallinnas.
18. Osahisus „Prima“, Tallinn, Viru 13, kartulitärklise- ja siirupivabrik, lahkunud juhatuse liige Caarlo Bruun.
19. Paelavabrik „Rauaniit“, aktsiaselts, Tallinn, Rannavärgi pst. 7, juhatuse liikme kandidaadiks on valitud Isak Frank.
20. Villem Rukki lõpetanud Tallinnas, Jakobsoni 27, asunud toiduainetekaupluse ning avanud samasuguse kaupluse Tallinnas, Toom-Kuninga 26.
21. Elmar Salis üle viinud korvmööblitööstuse P. Süda tänavalt 10—11 Narva mnt. 26 Tallinnas ja avanud samas ka korvmööblikaupluse.
22. Karl Sotnik lõpetanud Tartus, Jaama 10, asunud limonaadi- ja mõdutööstuse. Peab edasi Tartus Raekoja 15 asuvat puusärgikauplust.
23. „Rätsepaäri H. Stolzmann“, Tallinn, Pikk 41—3, äripidaja Hermann Stolzmann surnud, ettevõtet likvideerivad päranduse hooldajad Karl Rosenberg ja William Näiklassen.
24. Adele Strode üle viinud toiduainete- ja piimakaupluse Vene tänavalt 10 samale tänavale 20, Tartus.
25. Lydia Tampel jätkab äritegevust avades Tartus, Narva 22, võõrastemaja firma all „Võõrastemaja „Europa“ L. Tampel“.

26. Karl Toots jätkab äritegevust avades Tõstamaa vallas telliskivitööstuse firma all „Tõstamaa telliskivitööstus K. Toots“.
27. Osvald Toro üle viinud jalanõudetööstuse Turu tänavalt 3 Kivi 4, Tartus.
28. Põhja Kaubandus-agentuur Joseph Tuch üle viidud Suur-Tartu maanteelt 4 Vene 8, Tallinnas.
29. Kirjastuse osatühisus „Täht“, Tallinn, V. Pärnu mnt. 31, juhatusse kuuluvad Hans Martna, Johannes Hiob, Jaan Piiskar, Johan Ode, Eugen Udal.
11. Pavel Kotškin, (Skarjatina v., Suur Zagrivje k., jahuveski.
12. Samuel Kull, Kuremaa v., segakauplus.
13. Anna Leesment, Tallinn, Heeringa 25, lihakauplus (31. XII 32).
14. Alide Leik, pudu- ja segakauplus „Kõdumaa“, Elva, Kesk 8.
15. Eesti vabrikute riidekauplus Joosep Larje, Tallinn, V. Karja 10.
16. Oskar Lõhmus ja Juhan Allik, Loo-na vald, jahuveski.
17. Mari Mitt, Viljandi, Tartu 85, toiduainete-kauplus.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Võõrastemaja-restoraan „Room“ O. A. Abel, Tallinn, Narva mnt. 20.
2. Teodor Aunin, Tõrva, Valga 1, liha-kauplus.
3. Anette Eichhorn, Rapla v., pagariäri.
4. Jüri Feldmann, Tallinn, S. Pärnu mnt. 54, toiduainetekauplus.
5. „Universal-Film“ kontor, Tõnis Grünberg, Tallinn, Nunne 5—2.
6. Karl Jänes, Tartu, Tähe 61, toiduainete-kauplus.
7. Klavdja Juhkam, Tallinn, Kesk-Kalamaja 10 ja Narva mnt. 37, lihakauplused ja vorstitööstus.
8. Hans Kangro, Tartu, Elva 18-a, toidu-ainete- ja piimakauplus.
9. Aline Karro, Tallinn, Vanaturg 6, klaasi-ja peegliäri.
10. Erich Klein, Pärnu, Suur-Jõe 16, tislери- ja ehitustööstus.
18. Liisa Petersell, Tallinn, Hollandi 6, toiduainetekauplus.
19. Ida Puusick, Tartu, Narva 139, toidu-ainetekauplus.
20. Ann Raudmann, Tallinn, Heeringa 25, lihakauplus (1. VI 33).
21. Ernst Sahva, Vilo v., Pankjavitsa as., viina-, piirituse- ja koloniaalkauplus.
22. Heinrich Täito, Tallinn, V. Viru 13, tolliklaarimine ja speditsoon.
23. August Eduard Tiitus, Kiidjärve vil-latööstus, Vastse-Kuuste v.
24. Anton Turner, Tallinn, Vene 12, toidu-ainetekauplus.
25. Ado Valler, Tallinn, Uus-Maailma 5, liha-kauplus.
26. Sukakudumisetööstus „Luxus“, L. Vange, Tallinn, Raua 16/8.
27. Heinrich Vollmann, Tallinn, Kanar-biku 8, lihakauplus.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Eesti metsavedu ja eesti laevad.

Eestist veetakse 1933. a. jälle rohkem met-sa kui viimaseil aastail. Umbkaudu võib arves-tada kuni 40.000—50.000 stand. saetud materjaali pluss propsid ja haavapakud. Metsaekspordi või-maldamiseks riik alandas tunduvalt kätinu hinda, samuti raudtee tariife, ja isegi maksetakse kuni 7% valuutapreemiat. Oleks loomulik, et neil tingimustel metsaeksportöörid peaksid silmas rohkem eesti laevu. Kuid nagu kuulda, on kau-gelt suurem osa metsa pakutud veoks välismaa maaklerite kaudu ja viimased, võttes vahelt oma komisjonid, teevad ettepanekuid vahest ka eesti laevadele. Niisugune talitamisviis ei näi ole-vat õiglane, viies asjata valuulat välismaale,

kuna kodumaal on vastavad firmad, kelle kaudu oleks võinud laevade prahtimist väga hästi kor-raldada. Ei ole siis vahest ka ime, kui suurem osa eesti metsa veetakse välja välislaevadel, mis selleks Eestisse tulevad ballastis, kuna paljud oma laevad peavad seisma tegevuseta või siit bal-lastis välja sõitma.

Esimeste metsalaadungitega Pärnust läheb juuni alul kahe eesti laeva vastu umbes kolme-neljakordne arv välislaevu.

Remonttööd eesti kauba-laevades.

Äsja lõpnud navigatsiooni-eelne tegevus an-d's tööd ka eesti laeva remonttehaseile. Suure-maist remonttöödest oleks nimetada: a.-l. „Viro-

nia“ „Naissaar“ ja „Taat“ survey- ja kordasead-
mistööd ületulekul eesti lipu alla, a.-l. „Lennuk“i,
„Kodumaa“, „Kustas“ ja t. laevade dokkimised ja
vähemad remondid.

Võrreldes 1932. a. on laevade dokkimine
hargnenud järgmiselt:

	1932. a.		1933. a.	
	arv	br.-reg.-tn.	arv	br.-reg.-tn.
1. nov.—1. juunini	37	32.900	31	24.500

Üldiselt on käesoleval aastal remondid tõm-
matud äärmise miinimumini ja kui ei oleks olnud
tööd juuresoetatud laevades, siis oleks remont-
tööstuses tööpuudus olnud veel märksa suurem
kui seni. Tööd oli peaaegaliselt sadamatehaseil,
kel kasutada dokid. Vähemais remonttöökodades
aga valitses tööpuudus ja ka sadamatehaseis
juuni aluks on läbi kõik suuremad tööd, nii et
suvel tuleb arvestada täielist seisakut selle töö
alal, kui ei tule juure mõne ostetava laeva rem-
onti. Ka on märgata käesoleval aastal, et dok-
kimiseks laevad peavad tarvitama rohkem välis-
maa dokke, kuna paljud laevad prahtide puudu-
sel üldse Eestis ei käi ja, teiseks, ka dokkimise
kulud Eestis on märksa kõrgemad kui näiteks
Hollandis või Saksamaal. Tööpuuduse vähenda-
miseks oleks väga soovitav surveyd vajavate lae-
vade juuresoetamine suviseks seisakuajaks.

Laevaomanikele tähele- panuks.

Veeteede valitsus teatab, et cesti laevad, ma-
huga 150 br.-reg.-tonni ja suuremad, Soome sõit-
tud peavad olema varustatud, alates 1. juulist
1933. a., rahvusvahelise vabaparda märgiga.

Märkimist toimetavad veeteede valitsus ja sel-
leks valitsuse poolt volitatud isikud.

Eesti vabariigi kaks dispašööri.

Dispašööride arvu küsimus oli pikemat aega
Kaubandus-tööstuskodas kaalumisel. Oma vii-
masel koosolekul koja nõukogu otsustas küsimuse
lõplikult ja tuli seisukohale, et Eestis peab ole-
ma kaks dispašööri, et hoiduda monopoli seisu-

korrast, mis võiks tekkida, kui tegutseks vaid
üks dispašöör.

Belgia.

Peekoni, sinkide, lihakonservide sisseveo kontin-
genteerimine.

Peekoni, sinkide, lihakonservide jne. sisseveo
kontingenteerimisel selgub, et aluseks võetakse
— vähemalt esialgu — 1931. a. sissevedu. Im-
portöörid sooviksid küll 1932. a. sisseveo aluseks
võtmist, sest küsimuse olemate ainete sisse-
vedu 1932. a. oli 1931. a. sisseveost suurem. Kin-
del on aga, et alul jääb aluseks 1931. a.

Litsentse antakse importööridele. Võimalik,
et litsentsid alluvad erimaksule. Importööridele
jääb täiesti vabaks osta oma kaup sealt, kus see
neile on tulusam. Asjaolu, et meie 1931. a. nüüd
kontingenteerimisele tulevaid kaupu Belgiase
sisse vedanud ei ole (kui, siis väga vähesel mää-
ral), ei ole meie sisseveole uute kontingentide
puhul sugugi otsekoheks takistuseks.

Soome põllumeeste delegat- sioon N. Venes.

Aprilli lõpul sõit's Moskva Soome põllu-
meeste delegatsioon (põllutöönõunik E. Pullinen,
dir. S. Salomaa ja dir. A. Poronen). Delegat-
siooni ülesandeks oli tutvuda N. Vene oludega ja
leida turgu põllumajandussaadustele. „Kauppa-
lehti“ teatel on delegatsiooni liikmeil olnud Mosk-
vas pikemad läbirääkimised kaubakomissari Ro-
senholziga ja hiljuti Soomes käinud N. Vene de-
legatsiooni esimehe Dvoilatskiga. Leht kinnitab
veel, et Soome põllumeeste delegatsioonil on läi-
nud korda saavutada kokkulepe suurema hulga
põlusaaduste müügi asjus N. Venesse, kuid see
müügileping ei ole veel alla kirjutatud.

Kaubandus-tööstuskoda oma majas.

28./29. juunil s. a. Kaubandus-tööstuskoda kolis
ümber oma majja, end. Kanuti Gildi hoonesse, mis
nüüd koja poolt ümber ehitatud.

Koja tegevus oli kolimise ajal kaheks päevaks
suletud. Nüüdsest peale on koja aadress Pikk t. 20.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 258

12. juunil 1933. a.

1.

Avaldatakse teadmiseks, et määruse — reisi-
jail kaasasolevate automobiilide, mototsiklettide,

jalgratate, vankrite ja teiste liikumisabinõude
üle piiri laskmise kohta — kohaselt välismaale
sõitvad reisijad võivad võtta määruse § 1-s ette-
nähtud tunnistuse ja tolli deponeerida mitte ai-
nult üle piiri laskvas tolliasutuses, vaid ka kõi-
kides teistes tolliasutustes.

Säärasel juhtumil täidab see tolliasutus ise kõik määruses ettenähtud formaliteetid, s. o. võtab tollimaksu deposiiti, annab välja määruses ettenähtud tunnistuse, varustab liikumisabinõu tolliplommiga jne. Pealeselle annab ta reisijale veel erilise kaaskirja esitamiseks tolliasutusele, kes liikumisabinõu laseb üle piiri. Selles kaaskirjas tuleb tähendada reisija nimi, liikumisabinõu eseloomustavaimad tunnismärgid (näit. auto tüüp ja f-a. ning auto reg.-nr.) ja see, et liikumisabinõu kohta kõik vajalised tolliformaliteetid on täidetud. Liikumisinõu üle piiri laskev tolliasutus võrdleb liikumisabinõu eeltähen datud kaaskirjaga ja kooskõlas leidmise puhul laseb liikumisabinõu takistamata üle piiri. Kaaskiri tuleb sealjuures võtta ära ja varustatult märkusega liikumisabinõu üle piiri sõitmise aja kohta saata tagasi sellele tolliasutusele, kes andis kaaskirja välja. Märkus liikumisabinõu üle piiri sõitmise aja kohta tuleb teha ka tunnistusele, mis reisijale antud välja liikumisabinõu tollita tagasitoomiseks.

2.

Tollipeakomitee otsused.

Tollipeakomitee tunnistas

1. A. Sisseveotariifis.

Maapirni („Heliantus tuberosus“) mugulad t. t. § 62 p. 3 alla kuuluvaiks järgmistel põhjustel:

Kõneallev kaup kujutab endast maapirni („Heliantus tuberosus“) mugulaid.

Seda taime kasvatatakse loomasöödaks. Loomasöödaks kasutatakse maapealseid ja maa-aluseid osi.

Selle taime mugulaid ei saa nimetada tollitariifi § 5 ettenähtud aia- või juurviljaks, vaid ta tuleb tunnistada taimeosadeks ja t. t. § 62 p. 3 alla määrata kui eraldi nimetamata taimeosad loomulikult. (T. P. K. otsus 27. 5. 33. a. nr. 459).

Mitmevärviliste mustritega nahad, pargitud, mis oma mustri, mitte aga suuruse poolest aimavad järele sisaliku nahku, t. t. § 55 p. 5 alla kuuluvaiks, järgmistel põhjustel:

Kõneallev kaup kujutab enesest pargitud nahka mitmevärviliste mustritega. Kuigi need mustrid sarnanevad sisalikunaha mustrile, ei ole nad ikkagi loomulike sisalikunahkade järeleaimamised (imitatsioonid), kuna nad oma suuruselt ja vormilt sisalikunahkadest palju erinevad. Seega ei aima nad järele sisalikunahku, vaid ainult nende nahkade mustreid.

Sellest järgneb, et need nahad tuleb tunnistada t. t. § 55 p. 5 alla kuuluvaiks. (T. P. K. otsus 29. 5. s. a. nr. 424).

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba sh	27/10 ^{1/2}
Hard Winter ”	—
Rosario Santa ”	23/2
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Manitoba £	
Odrad, Kanada nr. 3, kaal — 370 Ingl. naela = 170 kg. sh	—
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg. ”	—
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela = 145 kg.	
La Plata sh	—
Kanada nr. 2 ”	—
Linad, cif. per tn.	
(Fine Quality) I sort £	95/—
(Fair Quality) II ” ”	65/—
(Law Grade) III ” ”	50/—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
liri sh	78—90
Daani ”	62—72
Hollandi ”	56—66
Eesti ”	61—65
Rootsi ”	59—68
Munad — 120 tk.	
inglise ”	10—11
Või	
Daani ”	—

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, tonni eest Rmk.	9.90—9.95
Manitoba, cif 100 kg eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest ”	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest ”	—
Ameerika jahu \$	—
Rukis.	
Sisemaa, tonni eest loco Rmk.	8.50—8.55
Kaerad.	
Sisemaa, tonni eest ”	7.50—7.60
Suhkur, cwt. (50 kg.)	
Belgia sh	
Tšehho ”	7/10 ^{1/2}
Hollandi ”	
Riis, Burmah II, 50 kg. eest ”	8/9
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard \$	—
Berliin.	
Või, tsentneri eest (50 kg.)	
Sisemaa või I sort Rmk.	110.—
” ” II ” ”	103.—
” ” III ” ”	96.—
Eesti ”	
Läti punane ”	
” roheline ”	
Soome ”	
Siberi ”	

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	14. VI	15. VI	16. VI	17. VI	19. VI	20. VI	21. VI	22. VI	23. VI	24. VI	26. VI
Frank . . .	86.09	86.12	86.09	86.09	86.09	86.28	86.34	86.21	86.28	86.34	84.64
Dollar . . .	4.0837	4.0525	4.0575	4 0712	4.1425	4.1775	4.1687	4.2162	4 2362	4.2225	4 2346
Rootsi kroon	19.425	19.45	19.437	19.44	19.45	19.445	19.43	19.445	19.45	19.445	19.43
Daani kroon	22.42	22.425	22.425	22.42	22.415	22.42	22.42	22.42	22.42	22.42	22.42
Norra kroon	19.75	19.775	19.785	19.785	19.81	19.80	19.81	19.81	19.90	19.90	19.90
Saksa mark	14.39	14.28	14.265	14.265	14.285	14.30	14.29	14.295	14.29	14.31	14.36
Soome mark	226.75	226.62	226.62	227.—	227.—	227.—	226.75	226.75	226.75	227.—	227.—
Floriin . . .	8.4375	8.4350	8.43	8.4275	8.43	8.4475	8.46	8.4425	8.4325	8.47—	8.55
Liira . . .	65.03	64.87	64.84	64.78	64.78	64.84	64.78	64.71	64.75	64.68	64.68
Helveetsia fr.	17.555	17.55	17.555	17.555	17.56	17.60	17.605	17.57	17.585	17.62	17.63
Tšehhosi. kr.	113.75	113.75	113.81	113.62	113.68	113.81	114.12	114.—	113.75	113.75	114.25
Belgia frank	24.26	24.26	24.25	24.265	24.27	24.31	24.32	24.26	24.29	24.32	24.32
Silling . . .	31.25	31.25	31.25	31.25	31.25	31.50	31.50	31.50	31.75	31.75	31.75
Slott . . .	30.18	30.12	30.25	30.18	30.17	30.25	30.51	30.25	30.25	30.25	30.37
Pengo . . .	27.—	27.—	27.—	26.50	27.—	27.—	27.—	27.—	26.75	27.—	27.—
Latt . . .	17.—	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50
Litt . . .	33.50	33.50	33.50	33.50	33.50	33.50	35.50	33.50	33.50	33.50	33.50
Tšerv. . . .	6.55	6.55	6.55	6.55	6.55	6.555	6.565	6.57			6.575
Eesti kroon .	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
Höbe p/unts	19 ^{7/16}	19 ^{9/16}	19 ^{1/4}	19 ^{1/16}	19 ^{3/16}	19 ^{3/16}	19 ^{1/16}	19	18 ^{1/2}	18 ^{7/16}	18 ^{9/16}
Plaat. p/unts											
Kuld p/unts .											
	B E R L I I N										
	14. VI	15. VI	16. VI	17. VI	19. VI	20. VI	21. VI	22. VI	23. VI	24. VI	26. VI
Naelsterling .	14.36	14.35	14.36	14.345	14.345	14.355	14.355	14.34	14.345	14.34	14.325
Frank . . .	16.63	16.64	16.64	16.64	16.64	16.64	16.64	16.63	16.63	16.62	16.61
Dollar . . .	3.51	3.51	3.555	3 525	3.47	3.445	3.445	3.43	3.40	3.40	3.385
Rootsi kroon	73.85	73.75	72.75	73.75	73.70	73.75	73.80	73.80	73.80	73.75	73.65
Daani kroon	63.95	63.90	63.90	63.85	63.85	63.95	63.95	63.95	63.95	63.90	62.85
Norra kroon	72.45	72.55	72.55	72.45	72.35	72.35	72.30	72.35	72.25	72.—	72.—
Soome mark	6.395	6.39	6.345	6.345	6.345	6.345	6.345	6.345	6.34	6.34	6.33
Floriin . . .	170.25	170.25	170.30	170.30	170.25	170.25	170.20	170.10	170.05	169.50	169.50
Liira . . .	22.09	22.09	22.10	21.12	22.17	22.17	22.16	22.16	22.16	22.17	22.18
Helveetsia fr.	81.70	81.75	81.65	81.65	81.65	81.60	81.60	81.55	81.50	81.40	81.50
Belgia frank	59.15	59.10	59.10	59.10	59.10	59.05	59.05	58.05	59.05	59.—	58.95
Latt . . .	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25
Litt . . .	42.50	42.50	42.50	42.50	42.40	42.40	42.40	42.35	42.30	42.25	42.20

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.

Kroonid.

Kroonid.

Saiajahu poolsõre 100 kg. 49.50
 „ sõre „ 52.—

Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg. —
 „ sõre, Ameerika ja Inglise „ —

Püüljahu:

Rukkipüül patent (à 50 kg.). 100 kg. —
 „ harilik „ 22.—
 „Eesti Parem“ saiajahu „ 49.50
 „Kalev“ „ 45.—
 „Taara“ „ —
 „Kungla“ „ 38.—
 A. A. „ 33.—
 Manna „ 51.—
 Granular „ 47.50

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahu: rukki „ 10.50—11.70
 rukkipüül „ 22.—
 nisu, pehme —
 sõre „ 33.00—52.00
 Kaerahelbed (Herkulo) 1 kg. 0.29

A/S. Rotermanni teh.		Kroonid.			Kroonid.
Jahu: rukki	100 kg.	11.25	Koks, kütte	1000 kg.	—
„ püül	„	22.—	„ gaasi, Tallinna gaasivabrik „	„	40.—
„ nisu, pehme — söre	„	45 60—52.20	Kütteturvas (riigi turbatööst.) „	„	8.75
Nisu, Eesti, riigihind	„	—	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto „	„	8.50
„ külvi, suvi „Rubin“	„	—	„ I-b, „ „ „ „ „ „ „	„	—
Rukis, Eesti	„	—	„ II s. „ „ „ „ „ „ „	„	—
Kaerad, toidu, Eesti	„	10.00—10.50	„ III s. „ „ „ „ „ „ „	„	—
„ Vene	„	—	Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto . 100 kg.	5.25	
Odrad, õlle, Eesti	„	—	Raskeõli „ „ „ „ „ „ „	8.75	
„ toidu, Eesti	„	12.50—13.00	Estobituumen A, B, C tünnid. br. „	9.25	
Herned, peluskid, külvi	„	—	„ D. E. (pigi) „ „ „ „ „	9.25	
Vikid	„	—	Katuselakk, „ „ „ „ „ „ „	10.00	
Ristikhein, punane, siberi, külvi „	„	—	Fenolaat, tünnides, netto „ „ „	8.25	
„ punane, läti, külvi „	„	—	Karbolineum „Estokarbolineum“ „	—	
Riis, Burma II	„	43.00—46 00	A & B, netto	12.75	
Kartulid, eksport	„	2.00—2.30	„Estokarbolineum“ C, netto	10.75	
„ piirituse ja vabriku	„	—	Raualakk, tünnides, netto	18.75	
Kartulitärklis „Supérieur“	„	21.00—23.00	Imbutusõli A, netto, tünnides	7.75	
Siirup, kartuli, 420/0	„	28.00	„ B „ „ „ „ „ „	7.00	
Glükoos	„	26 00	„ C „ „ „ „ „ „	6.00	
Või, eksport, I sort	1 kg.	viimne lk.	Äsfaltmastiks „ „ „ „ „ „ „	6.00	
Margariin, välismaa	„	—	„ emulsioon	9 75	
„ kodumaa	„	0.63—0.65	Viljapuu-karbolineum, netto	0.41	
Kaseiin, Eesti, toores	100 kg.	15.00	Autobensiin	0.27	
Juust, „Schveitsi“, kodumaa	1 kg.	1.00—1.25	„ põlevkivi ja välisbensiini	—	
Munad, eksport, I s. (kast 360 tk.)	kast	viimne lk.	segu	—	
Kakao, Hollandi	1 kg.	1.80—2.40	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.11
Kohv, Rio, Santos jne.	„	5.50—6.00	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj. „	„	0.12
„ Kesk-Ameerika sordid	„	6.00—6.75	„ -nafta	„	0.11
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon „	„	6.00—7.00	Raud, sordi	100 kg.	8.75—9.00
„ „ oranž Pekoe, Java	„	5.00—6.00	„ vits	„	14.00—19.00
„ „ Moning, Hiina	„	5.50—6.00	„ plekk	„	13.00—22.50
Suhkur, peenike, valge, Saksa . 100 kg.	„	—	„ plekk, tsingitud	„	31.00—33.00
„ „ „ Cehhoslov. „	„	—	„ talad	„	8.50
„ „ „ Inglise	„	42.50—42.75	Teras, Inglise	„	70.00—100.00
„ „ „ Poola	„	—	„ Saksa	„	70.00—100.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	„	—	„ vedru	„	23.00—23.50
jaam Irboska ja Narva	„	—	Inglitina	„	300.00—320.00
Sool, lahtine, Saksa	„	3.70	Seatina	„	32 00—34.00
„ „ Poola	„	—	Vaskplekk, punane	„	130.00—140.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	„	—	„ valge	„	110.00—125.00
„ Šoti „Matties“ I sort „	„	—	Tsinkplekk	„	55.00—60 00
„ „ „ II „	„	—	Masinaõli, poola	„	23.00
„ „ „Matfulls“ 1/2 „	„	—	Mootoriõli, poola	„	30.00—35.00
„ „ „Islandi, 1/1	„	—	Autoõli, poola	„	40.00—49.00
„ „ „ 1/2	„	—	Eesti Kiviõli O/Ü. Põlevkivi, küt-	„	—
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.55—0.60	teõli, tsistern. fr. Tallinn	„	5.1—6 1
Liha, looma, I sort	„	0.34—0.39	Linaseemneõli	„	60.00—62.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	9.50	Värnits	„	62.00—64.00
„ päevalille	„	—	Tsilindriõli, Ameerika	„	27.00—45.00
„ puuvilla	„	—	„ Vene 280 ⁰	„	—
Jahu, päevalille	„	—	„ „ 320 ⁰	„	—
Segajoutoit I sort	„	—	„ „ Ameerika 280 ⁰	„	—
„ „ II sort	„	—	„ „ 320 ⁰	„	—
Sojatangud	„	—	Nafta, Vene	„	—
Nisukliid	„	7.00—7.50	„ Ameerika	„	—
Maapähklikoogid	„	—	„ Poola	„	9.50—10.50
Vikid	„	—	Petrooleum, Vene, tsisternid ja	„	—
Puuvillane riie, Bjas, netto . meeter	„	0.45—0.56	vaadid	„	10.00—10.50
„ „ Mitkal „ „ „	„	0.36—0.43	Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	„	—
Lina, Petseri, saatejaam . . 1000 kg.	„	—	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn „	„	36.50
„ Võru „ „ „ „	„	—	Välismaa bensiin	„	39.00
„ Liivi „ „ „ „	„	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin,	„	—
„ Tartu „ „ „ „	„	—	tsistern. fr. Tall. ühes teede-	„	—
Õlilinaseemned, 90 ⁰ %, baas, saatejaam	100 kg	—	maks.	„	33.00—34.00
Linaseemned, külvi, 95 ⁰ % baas, saatejaam	„	—	Bensiin, ingl.	„	37.50
Kivistisi, auru, Yorkshire, 2 korda pestud . 1000 kg.	„	32.50—33.00	Piiritus, eksport (ekskl. vaat), fob. liiter	—	
„ auru, Newcastle „	„	31.50—32.50	Pesusooda, kodumaa	100 kg.	7.50—8.00
„ sepa	„	36.00	Seebikivi	„	27.50—28.50
			Värvid, nigros, veessulav, välism. 1 kg.	4.00	
			„ tsinkvalge, välism.	„	0.45—0.47 50
			„ tinavalge,	„	0.68
			„ ooker, „	„	0.17—0.25

		Kroonid.
Paber, rotatsiooni	100 kg.	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn	7.40
Kriit, toores	100 kg.	3.75—4.25
" pestud	"	4.10—5.25
Puutõrv	"	17.00—18.00
Lubi	"	3.50
Kips, jahvatatud	1000kg.	20.00
" krohvimise	"	36.60
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	40.—
Silikaat I s., fr. vabrik	"	37.50—39.00
Tulitükid, originaalkast	(5000 toosi)	130.—
Tallanahk, eesti nahast	1 kg.	2.00—2.20
" " Ameerika, I s.	"	2.30—2.45
" " " II s.	"	2.15—2.25
" " " III s.	"	2.00—2.20
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats	rmtr.	4.50

Või. Tendents: —

Kanamunade hinnad. Tendents: eksportmunadel — kindel; siseturumunadel — püsiv.

Noteerimise komisjon noteeris 23. VI 1933. a. järgmised munahinnad:

1 kg. eksportmunade hind 40 s., mis vastab:
50 gr. raskuste munade juures 20 s. kümme
55 " " " " " 22 " "
60 " " " " " 24 " "

1 kg. siseturumunade hind 38 s., mis vastab:
alla 50 gr. raskuste munade juures 17 s. kümme
üle 50 " " " " " 20 " "

Hinnad on mõistetud franko sorteerimispunkt, mis registreeritud põllumajanduse osak. ning maksivad alates 24. juunist 1933. a. kuni 27. juunini 1933. a. inkl. Hinnad on arvatud riikliku juuremaksuga. Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 6.18, juuli 5.90, okt. 5.89, det. 5.91, jaan. 5.93.

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 24.VI—30.VI 1933. Turg: lõtv.

Peekonsigade tapakaalud	I sort	II sort
60—72 kg	0.46 (ca 0.57)	0.42 (ca 0.53)
55—59,5 " }	Teised kaalud ja sordid siseturu hinnad.	
72,5—75 " }		
50—54,5 " }		
75,5—80 " }		

Juuremaks fondist iga I ja II sordi peekonseja eest tapakaaluga 60—72 kg. 7.— Kr. Klambreis tähen-datud hinda makstakse ühes riikliku juuremaksuga keskmiselt 65 kg sealt.

Lina Prahid:

Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk. 15.—18.—
" — Gent	1016 kg.	sh 24/—
" — Dundee	"	27/6
" — Belfast	"	45/—

Puumaterjalid Standard

Tallinn — London	"	sh 32/6
" — Hull	"	33/6
" — Southampton	"	37/6
" — Manchester	"	40/6
" — Grangemouth	"	30/—
" — Belfast	"	42/6
" — Dundee	"	31/—
" — Antwerpen	"	32/6
" — Gent	"	32/6
" — Rotterdam	"	hfl. 12.5
" — Amsterdam	"	13.5

Segakaup

Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk. 18.—
" — London	1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stockholm	1000 kg.	rkr. 10.—30.—
" — Stettin	või, tünn	rmk. 1.50
" — London	"	sh 2/6

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		20. VI 1933	21. VI 1933	22. VI 1933	23. VI 1933	26. VI 1933	27. VI 1933
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.01	2.99	3.—	2.97	2.96	2.96
	M.	3.15	3.13	3.14	3.11	3.08	3.08
London	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	12.50	12.55	12.55	12.50	12.50	12.60
	M.	12.80	12.85	12.85	12.80	12.80	12.90
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	88.75	88.75	88.75	88.75	88.75	88.75
	M.	90.50	90.50	90.50	90.50	90.50	90.50
Helsingi	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.55
	M.	5.65	5.65	5.65	5.65	5.65	5.70
Stokholm	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.25	64.50	64.50	64.50	64.50	64.75
	M.	66.—	66.25	66.25	66.25	66.25	66.50
Kopenh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	55.75	56.—	56.—	56.—	56.—	56.25
	M.	57.50	57.75	57.75	57.75	57.75	58.—
Oslo	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	63.25	63.25	63.25	63.25	63.—	63.25
	M.	65.—	65.—	65.—	65.—	64.75	65.—
Pariis	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60
	M.	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90
Amsterd.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	149.25	149.25	149.25	149.25	149.—	148.75
	M.	152.25	152.25	152.25	152.25	152.—	151.75
Riig	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.70	71.70	71.70	71.70	71.70	71.70
	M.	72.15	72.15	72.15	72.15	72.15	72.15
Zürich	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.70	71.70	71.70	71.70	71.60	71.60
	M.	73.20	73.20	73.20	73.20	73.10	73.10
Brüssel	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	51.85	51.85	51.85	51.85	51.85	51.85
	M.	53.25	53.25	53.25	53.25	53.25	53.25
Milaano	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.40	19.45	19.45	19.45	19.45	19.55
	M.	19.90	19.95	19.95	19.95	19.95	20.05
Praha	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	11.05	11.05	11.05	11.05	11.05	11.05
	M.	11.30	11.30	11.30	11.30	11.30	11.30
Viin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50
Budapest	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—
Varssav	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75	41.50
	M.	42.75	42.75	42.75	42.75	42.75	42.50
Kaunas	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	36.90	36.90	36.90	36.90	36.90	36.90
	M.	37.50	37.50	37.50	37.50	37.50	37.50
Moskva	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75
Danzig	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—